

A Model to Identify Sarcopenia in Patients With Cirrhosis

Clinical Gastroenterology and Hepatology 2016;14:1473–1480

Puneeta Tandon, Gavin Low, Marina Mourtzakis, et al.

- Cirrhosis Care Clinic, Department of Medicine and Department of Radiology, University of Alberta, Edmonton, Alberta, Canada
- Department of Kinesiology, University of Waterloo, Waterloo, Ontario, Canada
- Department of Medicine, University of Calgary, Calgary, Alberta, Canada

Η απώλεια μυϊκής μάζας σε ασθενείς με κίρρωση (σαρκοπενία) έχει συσχετισθεί με αυξημένη θνητότητα αυτών των ασθενών. Μέχρι τώρα ο πιο αξιόπιστος δείκτης εκτίμησής της ήταν η μέτρηση του μεγέθους των μυών με αξονική ή μαγνητική τομογραφία στο ύψος του τρίτου οσφυϊκού σπονδύλου. Στην παρούσα μελέτη ελέγχθηκε η αξιοπιστία εκτίμησης της μυϊκής μάζας με υπερηχογράφημα, μετρήσεις της μυϊκής δύναμης και με τη χρήση παραγόντων αξιολόγησης της διατροφικής κατάστασης των ασθενών έναντι του κλασικού τρόπου αξιολόγησης.

Στη μελέτη συμπεριλήφθηκαν 159 κίρρωτικοί ασθενείς. Οι περισσότεροι είχαν χρόνια ηπατίτιδα C ή αιθανολική ηπατοπάθεια και στάδιο A κατά Child-Pugh. Όλοι οι ασθενείς υποβλήθηκαν σε αξονική ή μαγνητική τομογραφία και σε προσδιορισμό της διατροφικής τους κατάστασης με την Subjective Global Assessment (SGA), η οποία κατατάσσει τους ασθενείς σε 3 κατηγορίες με βάση κλινικά κριτήρια. Επιπλέον, προσδιορίστηκε, στο μη «κυρίαρχο» άνω άκρο, η περίμετρος του, στο μέσο της απόστασης μεταξύ ωλέκρανου και ακρώμιου, και η μυϊκή ισχύς της παλάμης με ειδική συσκευή. Τέλος, διενεργήθηκαν μετρήσεις του μεγέθους των μυών στο μηρό σε δύο σημεία (στο 1/3 και στο 1/2 της απόστασης μεταξύ της κορυφής της επιγονατίδας και της λαγόνιας ακρολοφίας) με ή χωρίς πίεση του ηχοβολέα των υπερήχων στο μηρό.

Διαπιστώθηκε, με βάση την αξονική ή μαγνητική τομογραφία, ότι οι άνδρες ασθενείς είχαν σαρκοπενία σε υψηλότερη συχνότητα από ότι οι γυναίκες (57,3% έναντι 25,7%, $p < 0,1$). Η σαρκοπενία συσχετίστηκε με το δείκτη μάζας σώματος και τη μυϊκή ισχύ τόσο στους άνδρες, όσο και στις γυναίκες. Η SGA έτεινε στο να έχει σημαντική συσχέτιση με τη σαρκοπενία στους άνδρες, αλλά δεν είχε καμία συσχέτιση με αυτή στις γυναίκες. Οι ερευνητές υπολόγισαν με πολυπαραγοντική ανάλυση διάφορα μοντέλα πρόβλεψης της σαρκοπενίας. Το μοντέλο με την υψηλότερη διαγνωστική ακρίβεια (AUROC 0,78 για τους άνδρες και 0,89 για τις γυναίκες) και τις λιγότερες μεταβλητές περιείχε το δείκτη μάζας σώματος και τη μέτρηση του μεγέθους των μυών με υπερήχους χωρίς πίεση στο μηρό. Βάσει των τιμών αυτών των δύο

μεταβλητών, οι συγγραφείς δημιούργησαν πίνακες κινδύνου για σαρκοπενία ανά φύλο για χρήση στην καθημερινή κλινική πράξη.

Τα κύρια συμπεράσματα της μελέτης είναι τρία: 1) οι άνδρες ασθενείς εμφανίζουν σαρκοπενία πολύ συχνότερα σε σχέση με τις γυναίκες, 2) καθιερωμένα συστήματα αξιολόγησης της διατροφικής κατάστασης των ασθενών, όπως η SGA, δεν μπορούν να εφαρμοσθούν με αξιοπιστία σε ασθενείς με κίρρωση και 3) η μέτρηση του μεγέθους των μυών στο μηρό με υπερηχογράφημα είναι ένας απλός, φτηνός και αξιόπιστος τρόπος αξιολόγησης της σαρκοπενίας σε ασθενείς με κίρρωση. Η παρούσα μελέτη είναι σημαντική, γιατί έχει ως αντικείμενο μια σχετικώς «παραμελημένη» κλινική παράμετρο (σαρκοπενία) και γιατί προτείνει έναν νέο, εύκολο τρόπο αξιολόγησής της, ο οποίος αν εφαρμοστεί και σε άλλες ομάδες ασθενών με σκοπό τον έλεγχο της αξιοπιστίας του θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί στην καθημερινή κλινική πρακτική.

Μανόλης Σινάκος